

PRAVILA PRIHVATLJIVOG KORIŠTENJA MREŽE U STUDENTSKOM DOMU ČAKOVEC

1. Opće odredbe

Studenti smješteni u domu imaju pravo koristiti u svim prostorijama studentskog doma bežičnu Internet vezu, radi učenja, podučavanja, istraživanja i usavršavanja, a žičanu Internet vezu na računalnim resursima u zajedničkim prostorijama. Spajanje računala gostiju i trećih osoba koje nisu stanari doma na mrežu studentskog doma nije dozvoljeno. Žični Internet u studentskim sobama nije omogućen. Pravo kontinuiranog korištenja računalnih resursa imaju isključivo stanari doma. Nije dozvoljeno priključivanje privatne aktivne mrežne opreme na mrežu Studentskog doma (npr. preklopnika, hubova, usmjernika (routera), bežičnih pristupnih točaka, Wi-Fi repetitora, mesh sustava i sličnih uređaja). Mreža doma priključena je na okosnicu akademske mreže CARNet, te posebno treba uzeti u obzir pravila prihvatljivog korištenja koja propisuje CARNet, a koja su dostupna na adresi http://www.carnet.hr/pravila_ponasanja_na_internetu_internet_bonton. U slučaju da korisnik nije siguran je li neki oblik korištenja mreže dopušten, treba se obratiti za pomoć putem službene adrese elektroničke pošte: **administrator@mev.hr**.

2. Preporuke za održavanje računala

Svaki je korisnik odgovoran za svoje računalo. Računala priključena na mrežu Studentskog doma Čakovec trebaju biti administrirana na zadovoljavajući način. Stoga je potrebno:

- koristiti isključivo legalne, licencirane ili besplatne verzije operacijskog sustava i drugih programa
- redovito instalirati sigurnosne zakrpe za operacijski sustav i korisničke programe.
- ako korisnik radi s administratorskim ovlastima, svaki virus ili zlonamjerni softver instalirati će se s maksimalnim ovlastima, što mu otvara mogućnost da napravi maksimalnu štetu. Stoga je bolje raditi s ovlastima običnog korisnika, osim kada se obavljaju administratorski poslovi (instalacija programa, zakrpa itd.).
- svako računalo mora imati odgovarajuću zaštitu od zlonamjernog softvera.
- svako računalo treba imati aktiviran vatrozid (firewall). Ukoliko je računalo loše održavano, ranjivo je i moguće je preuzeti kontrolu nad njim. Napadač računalu može pristupiti s interneta, ali i iz lokalne mreže Studentskog doma. Računalima koja su zaražena virusima ili drugim zlonamjernim programima ili se s njih obavljaju aktivnosti koje nisu u skladu s pravilima prihvatljivog korištenja, bit će tehničkim mjerama uskraćen pristup mreži, sve dok se uzrok problema ne ukloni. O privremenom uskraćivanju pristupa mreži odlučuje administrator sustava. Korisnik kojem je pristup mreži uskraćen dužan je osobno se javiti administratoru sustava u njegovom kabinetu radi utvrđivanja uzroka blokade i provjere računala ili druge mrežne opreme. Nakon što se utvrdi uzrok i otkloni nepravilnost zbog koje je pristup mreži uskraćen, administrator sustava ponovno će omogućiti pristup mreži te korisnika upozoriti na utvrđene nepravilnosti. U slučaju ponovljenog kršenja ovih Pravila, protiv korisnika će se poduzeti mjere u

skladu s Pravilnikom o domskom redu i uvjetima boravka studenata u Studentskom domu Čakovec.

3. Elektronički identitet

Elektronički identitet uključuje korisničko ime, zaporku i pripadna prava za pristup uslugama na mreži. Korisničko ime i zaporka moraju biti jedinstveni za svakog korisnika. Zabranjeno je ustupati svoj elektronički identitet drugima na korištenje, kao i koristiti se tuđim identitetom. Nije dozvoljeno davati svoje korisničko ime i zaporku kolegama kako bi dobili pristup internetu. Korisnik je odgovoran za sve što je počinjeno s njegovim identitetom. Svoju zaporku ne smije otkriti niti službenim osobama doma.

4. Netiketa

Komunicirajući s ljudima na internetu, korisnik je dužan pridržavati se pravila lijepog ponašanja (netiquette). Nije dozvoljeno vrijeđanje i ponižavanje ljudi po vjerskoj, nacionalnoj, spolnoj, rasnoj ili nekoj drugoj osnovi. Nije dozvoljeno distribuiranje materijala koji širi mržnju, netrpeljivost, strahove, potiče na nasilje ili je uvredljiv.

5. Poštivanje zakona

Pri korištenju interneta ne smiju se kršiti zakoni i propisi, hrvatski ili međunarodni. Najčešći je primjer kršenje Zakona o autorskom pravu. Na mreži je lako razmjenjivati datoteke različita sadržaja, poput glazbe ili filmova. Dužnost je korisnika provjeriti jesu li takvi sadržaji autorski zaštićeni. Samom činjenicom da je neki sadržaj dostupan na mreži, niste dobili pravo uzimati ga i dijeliti drugima bez dozvole vlasnika. Drugi očigledan primjer kršenja autorskih prava je korištenje komercijalnih programa koji nisu kupljeni. Time nije zabranjeno korištenje tzv. Peer-to-peer programa, jer se pomoću njih mogu legalno razmjenjivati datoteke, npr. u slučaju da su pod nekom od slobodnih licenci. No sam korisnik ima obvezu provjeriti jesu li datoteke koje razmjenjuje autorski zaštićene. Ukoliko obim ili neka vrsta mrežnog prometa (mrežne igre i P2P/peer to peer promet) naruši performanse mrežne povezanosti na njih će se primijeniti QoS obrada prometa ili druge tehničke mjere kako bi se rad mreže održao u granicama normalne upotrebljivosti za prioritetne vrste prometa (mail, web). Nije dozvoljeno masovno slanje spama, tj. neželjenih komercijalnih poruka. Korisnička računala ne smiju se pretvarati u poslužitelje koji nude mrežne servise. Korisničko računalo ne smije se pretvarati u mail server, ftp server, file server, web server, VPN server, proxy server, game server, Tor exit node.

6. Hakiranje

Nije dozvoljeno prikupljati informacije o drugim računalima ili mrežnim uređajima, tražiti ili ispitivati njihove ranjivosti te iskorištavati ih radi neovlaštenog pristupa računalima, mrežnim uređajima, informacijskim sustavima ili podacima.

Zabranjeno je provoditi aktivnosti kojima se narušava sigurnost ili dostupnost mreže Studentskog doma ili drugih računalnih mreža, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- skeniranje mreže i portova (port scanning),

- presretanje ili neovlašteno praćenje mrežnog prometa (sniffing),
- lažno predstavljanje mrežnih uređaja ili korisnika (npr. ARP spoofing, DHCP spoofing ili druge vrste spoofinga),
- izvođenje napada posredovanjem (Man-in-the-Middle – MITM),
- pokušaje neovlaštenog pristupa računalima, mrežnim uređajima ili korisničkim računima,
- ometanje ili onemogućavanje rada mreže i mrežnih usluga (uključujući napade uskraćivanja usluge – DoS/DDoS),
- korištenje ili distribuciju zlonamjernog softvera te druge aktivnosti kojima se ugrožava sigurnost informacijskih sustava.

Svaka aktivnost za koju postoji osnovana sumnja da predstavlja pokušaj neovlaštenog pristupa, narušavanja sigurnosti ili ometanja rada mreže smatra se kršenjem ovih Pravila prihvatljivog korištenja mreže.

7. Korištenje mrežnih usluga i infrastrukture

Mreža Studentskog doma namijenjena je za korištenje u svrhu studiranja, istraživanja i drugih aktivnosti u skladu s djelatnošću Veleučilišta te osobnim potrebama korisnika koje ne narušavaju sigurnost i stabilnost mreže.

Nije dozvoljeno koristiti mrežu ili računalne resurse Studentskog doma za aktivnosti kojima se ugrožava sigurnost, dostupnost ili kvaliteta mrežnih usluga, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- pokretanje javno dostupnih mrežnih servisa ili poslužitelja bez odobrenja administratora,
- korištenje mreže za distribuciju zlonamjernog softvera, phishing ili druge oblike računalnih prijevара,
- sudjelovanje u botnet mrežama ili drugim zlonamjernim aktivnostima,
- korištenje tehnika ili alata kojima se zaobilaze sigurnosne ili administrativne mjere mreže Studentskog doma,
- ometanje rada mreže ili drugih korisnika prekomjernim ili namjerno štetnim mrežnim prometom.

Administrator mreže može, radi zaštite sigurnosti, stabilnosti i dostupnosti mrežnih usluga, privremeno ograničiti ili onemogućiti mrežni pristup uređajima za koje postoji osnovana sumnja da ugrožavaju rad mreže ili krše ova Pravila prihvatljivog korištenja mreže.

Zabranjeno je korištenje mrežnih i računalnih resursa doma za rudarenje kriptovaluta.

Radi održavanja sigurnosti mreže može se provoditi nadzor mrežnog prometa u opsegu potrebnom za otkrivanje sigurnosnih incidenata, uz poštivanje važećih propisa o zaštiti osobnih podataka.

8. Nepridržavanje

Korisniku koji se ne pridržava pravila prihvatljivog korištenja računalnih resursa u Studentskom domu Čakovec može prema čl. 37. Pravilnika o domskom redu i uvjetima boravka studenata u Studentskom domu Čakovec biti izrečena opomena ili opomena pred isključenjem, ili će prema čl. 38. istog Pravilnika,

biti isključen iz doma za sve vrijeme studiranja (zbog težeg disciplinskog prijestupa iz čl. 33. stavak 1. točka 23. „Povrede Pravilnika o korištenju računalnih resursa u domu). Navedeno se odnosi i na korištenje čitaonice u domu te korištenje bežične mreže.